

Què han suposat els quatre anys de José Ramón Bauzà per a l'ensenyament a les Illes?

—No m'agrada mirar cap enrere. Però si hem de valorar el que ha passat durant els quatre darrers anys a Balears és impossible no fixar l'atenció en tres aspectes, sobretot: les retallades enormes que va sofrir tot el sistema d'ensenyament públic, la voladura conscient del diàleg i la negociació entre administració i la comunitat educativa i, en especial, la provocació del conflicte [per part del Govern] que enfrontà aquestes dues parts.

—**Quina herència ha deixat el conflicte?**

—Una profunda desconfiança de molts professors, pares i mares cap a l'administració. És l'herència més greu. Suposa un gran retrocés perquè l'educació es basa en la confiança entre administració i comunitat educativa. Si la trenques, trenques la possibilitat de millorar l'ensenyament. Ens va deixar [Bauzà] més problemes dels que hi havia quan arribà al càrrec. És la forma de fer política contrària a com s'ha de fer.

—**I ara?**

—Ara treballem per solucionar tots els problemes que ens ha deixat l'anterior Govern, sempre dialogant amb la comunitat educativa. Estem tornant la normalitat a l'educació.

—**Com queda el trilingüisme?**

—Amb el decret del TIL [tractament integrat de llengües] enterrat, el que farem ara, a partir del decret de mínims [la norma que regulà els usos lingüístics a l'educació fins al TIL, i que obliga que almenys la meitat de les classes s'havien de fer en català], el qual fou aprovat el 1997 per un Govern del PP, el de Jaume Matas, és tranquil·litzar la comunitat educativa. El català torna ser la llengua vehicular de l'educació. Cada centre establirà en el seu projecte lingüístic el paper que ha de tenir el castellà. Aquest projecte serà avaluable per l'administració i, si es detecta que en algun cas no s'assoleix la competència requerida en els dos idiomes, aleshores el centre en qüestió haurà de rectificar. Respecte del tercer idioma, que majoritàriament és l'anglès, reformarem el sistema d'ensenyament d'aquesta llengua: millorarem la formació del professorat i dotarem els centres que vulguin tenir activitats extres

MARTÍ MARCH

«Estem tornant la normalitat a l'educació»

Martí March, conseller d'Educació del Govern balear, analitza els quatre anys de conflicte educatiu i com està ara l'ensenyament a les Illes.

Fotografies d'Isaac Buj

→ en anglès. I tot ho portarem endavant amb negociació, amb diàleg amb la comunitat educativa.

—**Malgrat aquest diàleg, l'Assemblea de Docents i els sindicats mantenen activada la vaga general tot i que no la executin.**

—És una situació estranya que denota una certa anormalitat que em preocupa. Nosaltres hem donat resposta a les reivindicacions: en allò que hem pogut, de forma immediata, com amb la contractació per aquest curs de 364 professors; i en allò que no podem fer-ho tan aviat, doncs ho farem més progressivament, en funció de les disponibilitats pressupostàries. La nostra aposta per l'educació pública de qualitat i en català és rotunda i clara, així que no entenc el manteniment formal de la vaga. De tota manera, vull deixar clar que, passi el que passi, seguirem treballant per recuperar la confiança de tota la comunitat educativa i per retornar la normalitat a l'educació.

—**Alguns sectors docents critiquen la Conselleria per no fer prou per aturar l'aplicació de la LOMCE a Balears.**

—No és possible aturar-la. Vivim en un estat de dret. La LOMCE és una llei aprovada pel Parlament i per tant és d'obligatòria aplicació. Ara bé, en els marges d'actuació que tenim minimitzarem tot el que puguem els seus efectes negatius. Per exemple, dotarem els centres perquè compensin les matèries que la LOMCE deixa més a banda, com música i plàstica; assegurarem que el català sigui la llengua vehicular de l'en-

«Ara treballem per solucionar tots els problemes que ens ha deixat l'anterior Govern»

senyament... A banda, ja n'hem demanat —amb onze autonomies més— la paralització, però el Govern fa el desentès.

—**Per què és tan dolenta, la LOMCE?**

—Perquè és una imposició política —el PP és l'únic grup que hi ha votat a favor—. Perquè, a pesar de ser rebutjada per la majoria de la comunitat educativa, el Govern l'ha imposada a tot el sistema d'ensenyament, perquè resta participació, perquè lleva de fet competències a les comunitats autònomes, perquè relega les llengües pròpies diferents del castellà... Té, en fi, molts defectes. Però és una llei orgànica, i s'ha d'aplicar.

—**Per què no és possible un acord de mínims entre els partits polítics que eviti la successió de lleis educatives en funció de la ideologia de qui governa?**

—En realitat el problema greu ve de 2000 [any de la majoria absoluta del PP de José María Aznar], abans havia existit relativa estabilitat. El Govern del PP aprovà una nova llei. Quan guanya el PSOE el 2004 la canvia per fer la seva. I

ara, una altra. Tres lleis en quinze anys. Això no és seriós. No passa enlloc. La pròxima legislatura s'ha d'assolir una llei amb prou suport polític, que sigui senzilla, pactada amb la comunitat educativa i les autonomies i que garanteixi l'estabilitat.

—**A l'escalfor de les mobilitzacions de la passada legislatura va nàixer a Balears la reivindicació docent, política, sindical i social d'un pacte per l'educació. Serà possible?**

—Crec que sí. El pactarem amb la comunitat educativa i després l'enviarem al Parlament perquè els grups el debatin i es pugui aprovar. Assolir-lo seria una passa endavant fonamental perquè deixaríem l'educació, inclosa la llengua, al marge de disputes. Pens que és possible que el principal partit de l'oposició, el PP, s'hi sumi. *A priori* l'única formació que em fa l'efecte que no hi participarà, pel que ha manifestat fins ara, serà Ciutadans. Però la resta confii que ens podrem entendre. És el meu objectiu. En

«El dret és a l'educació, no a la concertació»

un instrument per garantir el dret a l'educació. El Govern no és enemic de la concertació. L'assumeix perquè, de fet, és impossible prescindir-ne. Però s'han de canviar algunes coses importants. Quan una escola rep diners públics entra en la categoria de servei públic. Per tant, cal que es gastin els diners amb cura, no pot ser concertat sense sentit. Decidirem on és necessària la concertació i on no. I quan l'ensenyament sigui concertat ha de regir-se per regles clares i que es compleixin, entre d'altres: que la distribució dels alumnes amb dificultats sigui equitativa [amb la pública], que passi igual amb els fills de famílies immigrades, que els centres assegurin més participació dels pares i mares i dels professors...

—**Balears està la cua de l'Estat espanyol en educació i aquest ho està de tota la Unió, segons els informes PISA**

—PISA és una referència, però s'ha de tenir present que no és l'única ni tampoc dona una visió global de l'ensenyament perquè només avalua una determinada quantitat de matèries, no totes. També convé no oblidar que no fa aquest informe la UNESCO, que es preocupa de la cultura i l'educació, sinó l'OCDE, l'interès de la qual és el desenvolupament econòmic. A banda, si els resultats que presenta els reduïssim a una escala de 0 a 10, les diferències entre Espanya i la resta d'Europa no serien tan grans com pareixen ara. PISA és un bon indicador que cal tenir present, però sovint es cau massa en el catastrofisme a partir de les dades que ofereix.

Pel que fa a Balears, és ver que la situació no és bona. Com a raons explicatives cal ressenyar que històricament l'educació no ha estat mai una prioritat ni per a l'administració pública ni en general per als empresaris; i ni encara ara ho és per al motor del creixement econòmic, el sector turístic. És imprescindible canviar aquest estat de coses

—**Ho vaig sentir dir, això, a qui fou conseller d'Educació entre 1999 i 2003, Damià Pons. Ha plogut molt des d'aleshores.**

—És ver, la societat balear continua sense assumir la importància de l'educació. Hem d'aconseguir implicar els empresaris, els polítics, els sindicats i les famílies sobretot, que tots entenguin la importància de l'educació i, més important, que actuïn en conseqüència. Si no, poc arreglarem.

—**A Balears sobren escoles, com comença a passar en més indrets de l'Estat espanyol per mor de l'envelliment de la població?**

—No. Tot el contrari, de fet. Aquí necessitem construir-ne més. Tenim el problema invers a d'altres comunitats: augmentem de població escolar cada any.

—**Per la immigració?**

—Sobretot. Tenim un 20% de població escolar que són alumnes fills de famílies immigrades. Una realitat que requereix molts diners per assolir una bona acollida, que s'integrin, que tinguin les necessitats cobertes, que disposin de professors de suport si en necessiten i perquè l'educació sigui, en resum, un element bàsic de cohesió social.

—**Patint la Conselleria tantes penúries pressupostàries, com es pot entendre que el Govern hagi anunciat una nova carrera universitària a la UIB, medicina, que tindrà un alt cost econòmic?**

—Primer de tot vull dir que ningú es pot imaginar avui dia unes Balears sense la UIB [creada el 1978], la qual ha generat uns 50.000 professionals per a la societat. La seva rendibilitat social està fora de dubte. De la mateixa manera, els estudis de medicina poden ser en el futur molt rendibles per al conjunt de la societat balear. Per tres raons, en especial: significaran més prestigi per a la nostra universitat; en segon lloc, impulsaran la investigació biomèdica a les Illes i, finalment, donaran la possibilitat als estudiants illencs de quedar-se a cursar aquesta carrera aquí i que no se n'hagin d'anar a fora si no volen. ●

aquests moments els partits d'esquerra [PSOE, Podem i Més] i el PI hi estan d'acord. Vull que el PP també hi sigui, perquè, si no, no seria un pacte estable.

—**L'educació pública és per a fills de famílies pobres i la privada per als de les benestants?**

—No, no és així. La realitat a les Illes -com al País Basc i Catalunya- respecte dels dos tipus d'ensenyament és diferent a la de la resta l'estat: la proporció d'alumnes que cursen els estudis a l'educació privada és molt alta. En el nostre cas, *grosso modo*: 40% davant del 60% que ho fa a la pública. Ho assumim, però l'obligació primera de la Conselleria és assegurar una educació pública de qualitat.

—**L'educació privada i concertada, o sigui pagada pels diners públics, és un dret, un privilegi, un negoci...?**

—El dret és a l'educació, no a la concertació. El concert va ser creat pel PSOE el 1985, a través de la LODE [Llei Orgànica del Dret a l'Educació], com